

A SZAKDOLGOZAT TARTALMI KIVONATA

A lovastusa szakágban versenyző lovak szívverésszám alakulásának vizsgálata a CCN*, CCN** és CCN*** kategóriában.

Unger Patrícia Hajnalka

Lótenyésztő, lovassportszervező agrármérnöki BSc
Állattenyésztési Tudományok Intézet, Állatnemesítési Tanszék

Belső témavezető: Dr. Vincze Anikó, egyetemi adjunktus

Külső témavezető: Dr. Szabó Csaba, egyetemi docens

A szakdolgozatom elkészítésének célja az volt, hogy megvizsgáljam a lovastusa versenyeken résztvevő lovak szívverésszámának alakulását, valamint megfigyeljem a különböző szívparaméterek alakulásait a versenyek egyes részfadataiban (díjlovaglás, terep, díjugratás) és a szakaszokban (bemelegítés, pihenés, pályalovaglás, levezetés) elkülönítve is. Ezen kívül a munkavégzésre fordított időt is vizsgáltam.

A vizsgálatomban 12 egyed vett részt, akik nemzeti 1*, 2* és 3* kategóriában versenyeztek. A mérésekhez egy speciálisan lovak számára kialakított hevedert, egy Polar H10-es pulzusmérő szenzort és egy okostelefont használtam, mely rögzítette az adatokat. A mérések a felnyergeléstől egészen a lenyergelésig tartottak. A munka során négy szakaszt különítettem el: bemelegítés, pihenés, pályalovaglás és levezetés és ezek kezdetének és végének időpontját feljegyeztem. A kapott adatokat a Kubios HRV Standard programmal kielemeztem és ezek az adatok kéttényezős varianciaanalízissel kerültek kiértékelésre.

A vizsgálataimban a következő paramétereket értékeltem a részfeladatok, valamint ezek szakaszainak összehasonlítása során:

- A munkavégzés hossza, az átlagos és maximális pulzusszám, az R-R intervallumok, RMSSD és pNN50, SD1 és SD2, VLF, LF, HF

Az eredmények alapján megállapítható volt, hogy mindegyik részfeladat esetében a lovasok közel egy órát dolgoztak lovaikkal. Összeségében a pályák lovaglása jelentette a legnagyobb megterhelést, ezen belül is a terep részfeladat, hiszen a legmagasabb maximális pulzusszámot is ennél a paraméternél kaptam. A pálya lovaglások során a szimpatikus idegrendszer aktivitása dominált. Megállapítható még az eredményekből az is, hogy a három részfeladat közül a leginkább megterhelő a terep feladat volt a lovak számára. Végül pedig kimondható, hogy a vizsgálatban részt vett lovak egészségesek és összeségében megfelelően felkészítettek voltak a verseny terhelésére.